

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj XII.

V Ljubljani 1. kimovca 1859.

List 18.

SONETNI VENEC.

Pozdrav

Z V E Z D I

na morji.

Adamov raj je temna noč zakrila.
Minulo lepo jutro je stvarjenja,
In zali kinč nedolžniga življenja,
Ko sta človeka perva bla grešila.

Zdaj z zlegi se je zemlja napolnila.
Prišla je smert, prinesla strah ločenja.
Odperlo se je brezdušno pogubljenja.
Človeštvu sreča bila je vsahnila.

Pa kak pri Bogu milost je velika.
Obljubil revam je Odrešenika.
Peklenski moči zmaga ni ostala.

Al deleč bili so rešenja dnovi.
Kjer, Morska zvezda! nad morja valovi
V obzorji jasnim Ti si prisijala.

V obzorji jasnim Ti si prisijala.
V naročji vekovečnega Očeta.
Kjer bila že od nekdanj si spočeta.
Kjer z Njim si se v začetku že igrala.

V pretežki ječi zemlja je zdihvala.
Ker bila je od Večniga prekleta.
Kar se prikaže upa zvezda sveta.
Ko Ti si žarke mile nji poslala.

Ko solnčna luč po dolгим deževanji.
Ko jasno jutro po nemirnim spanji.
Si z blišcem se nebeškim pokazala.

Vsadila si kreposti blage vence.
Odperla sreče rajske spet studence.
Enaka zarji, gosti mrak pregnala.

Enaka zarji, gosti mrak pregnala.
Ki pred pokrival puste je dobrave.
Pihati jele sapice so zdrave.
Otožnost britka zopet je zbežala.

In zemlja spet je žlahni cvet pognala.
Vlivala rožam lepši si dišave.
S prijetnostjo široke si planjave
In tihe loge s petjem si navdala.

Tak vdihnula živost si dobi mladi
Zakona bila noviga spomladi.
Ter žejne tla si z mano porosila.

Pomlajena, vsa nova je narava.
Kar z zlato zoro beli dan priplava.
Moči neskončne Solnce si rodila.

Moči neskončne Solnce si rodila:
Mir, slava, aleluja in hosana
Razlega v Betlehemu se, neznana
Je zvezda Modrim čudo naznanila.

Naukov svetih luč je prisvetila.
Prihodnjim vsim narodom je prižgana.
Skrivnostim vere množica je vdana.
Vremenam tamnim ura je odbila:

„Dopolnjeno je!“ vpitje pomenljivo
Na križi zdihne Jagnje ljubeznjivo.
Narava vsa je britko smert čutila!

Premagano je zdaj kraljestvo tmine.
Nebeški zar pokrajne vse prešine.
Al nisi se pred lučjo solnčno skrila.

Al nisi se pred lučjo solnčno skrila.
Kot skrije nočniga se neba lice
Z obrazam svitlim tudi zvezd kraljice.
Ko žarkov množica ga je zalila.

Marveč v svitlobi z Njim si se sklenila.
De siješ v žalostne na svet temnice.
V življenje vabiš blažene cvetlice.
In zbujaš, ki jih slana je umorila.

Ko bliža se prihodnosti mi morje.
Ko na tekočih časov zrem obzorje.
Al tje, ko zora dneva ni sijala.

Ko sije mi življenja doba kratka.
Ko večnosti odpre se čudna pratka:
Razsvitaš vedno zvezda se prezala.

Razsvitaš vedno zvezda se prezala.
Povikšana nad vsih si zvezd milijone.
Povikšana nad kerubimske trone
Boš med izvoljenimi kraljevala.

Naj skrije le zakladov časnih hvala
Pred biseri se Tvoje zale krone:
Dežele kje so, lepši od Sione.
De bi jih pesem se povzdigovala.

Zares ne gor v neskončnosti višavah.
Ne v rajev naših ljubljenih nižavah
Bi veličast se taka najti dala.

Ko solnca vse nam jasniše Ti siješ.
Prijetniše od bele lilje dišes.
In lepa tak boš vekomaj ostala.

In lepa tak boš vekomaj ostala,
Ne ko cvetice, ki se posušijo,
Ko zvezde, ki začasno le gorijo,
Ki jih minljivost spet bo v nič zagnala.

Podlaga Tvoja bode trdno stala:
Ko časne dobe v večnost se zverstijo,
Trobente glasno kadar zadonijo,
Nazaj ko rop trohljivost svoj bo dala:

Bo spet, ki bila dolgo je zgubljena,
Po Tebi pa dobrotno zadobljena,
Presrečna zlata doba nastopila!

Spolnila bojo tam se vsake želje,
Kjer Ti med vsih nebeščanov veselje
Svetovam rajskim večno boš svetila.

Svetovam rajskim večno boš svetila,
Kadar se večno jasni dan zazori,
Kjer zbrani bojo mučnikov kori,
Devic junških blažene števila.

Tam več ne bo sovražna moč protila,
Le zgolj nebeški mir sijonski dvori
Vživali bojo v svetim raji gori,
Jih vemale zveličane čutila.

Kar solzna dala je težav dolina,
V sladkost jim bojo večniga spomina,
In v delež radosti neizrečene.

Trojice svete blis jih bo ovijal,
V zveličanju pa bo jih tud obsijal
Svit tvoj, ki mu primere ni nobene.

Svit Tvoj, ki mu primere ni nobene,
Le slabo rok človeških delo stavi
Nam pred oči, kateri na višavi
Je Topolovski prvič ginil mene.

Na veji topolovke je zelene
Podoba Tvoja bila tam v gosavi,
Pred njo klečale so, povest nam pravi,
Ovce v pobožnost tiho zatopljene.

Dan danes Tvoje tu stoji svetile,
Se marsikteri romar Te obise,
Ker svest si je pomoči zazeljene.

Odkrila tam se rajska mi lepota
Je, ki, ko stiska me duha merzlota,
Tud pošlje zarke v solzni dol rumene.

Tud pošlje zarke v solzni dol rumene
Bliščobe Tvoje zar, to sploh kristjanska,
To tud spričuje zgodba avstrijska,
In ljudstva vse po svetu razkropljene.

Pomoč prišla je njim od Prečesene,
Ko je protila moč muhamedanska,
Sovražnikov se družih moč tiranska,
So pribežali le pod krila Njene.

In ak boleznih hude kdaj morijo,
Ko dušni in telesni cvet davijo,
Spet kliče sladko se ime Marije.

Zato pa plamen Tvoj z višav nebeških,
Ki lije mir v dolino rev človeških,
Enak je luni, ki po noči sije.

Enak je luni, ki po noči sije,
Pod njo globoko pa popotnik tava,
Pred njim s strahovi merzla je pušava,
Za njim se gojzdov temnih senca vije.

Pa glej! premila luč ga zdaj obsije,
De, kje popotva, bolj in bolj spoznava,
In de previdi, kje mu pot je prava,
Po nji, de med prepade ne zavije.

Tak svetis Ti, de potniku pošasti,
Na zemlji skrite so vse ljute strasti;
De so nevarni brezni vsi mu znani.

Zato česenj si blažena posoda,
Zato res od izhoda do zahoda
Ljubezni Tvoji so narodi vdani.

Ljubezni Tvoji so narodi vdani,
Ki si jim upa zvezda prežareča,
Cvet, kjer jim klije čista večna sreča,
Zavetje, kjer viharji so neznani.

Zato pa že o jutra uri rani
Pozdravlja godba Te z višav doneča,
In ko se skrije solnčna luč goreča,
Se enkrat se Ti petje v čast oznani.

Narava vsa prinaša Ti pozdrave,
Po krajih čujem vsih: „Marija ave!“
Ki z žarki Tvojimi so obsijani.

In tak so se in bojo se glasili
Ti vselej v čast in slavo spevi mili,
Lej, strun tud mojih glasi so Ti vbrani.

Lej, strun tud mojih glasi so Ti vbrani,
Pomlad cvete, in rožice nabira,
Iz njih de venec vije, mlada lira,
Čeravno ji okornost moja brani.

Sonetje so v soglasji mičnim zbrani,
Vsi sinji nježni „vencoviga vira“,
Zateka vsaki vanj, iz njega izvira:
Al čutja vroče serce v persih hrani. —

Ko venec ta so tudi misli moje,
Naj rajši, ko prepevam pesmi svoje,
Se zatopijo v mil' obraz Marije.

In ako zaostali so mi včasi,
Pri nji zbude se spet veseli glasi,
Al slabe so, nevredne poezije.

Al slabe so, nevredne poezije,
De v Tvojo slavo bi se tu glasile,
Ki verste angeljev so Te spremile
V nebeški dom, kjer solnc vsih solnce sije.

O, vse drugačne pač so harmonije,
Ki bojo gori večno Te slavile,
Zato pošiljaj mi, pošiljaj žarke mile,
De pridem v kraj presrečne domačije!

Odpusti pa, de želja preiskrena
Ti spleta venec Tvojiga imena,
V katerim, vem, premerzle so čutila.

Gorkejši bojo v dragi domovini,
Saj veš, de tukaj v solzni smo dolini,
Adamov raj je temna noč zakrila.

Vencov vir.

Adamov raj je temna noč zakrila,
I obzorji jasnim Ti si pristijala,
Enaka zarji, gosti mrak pregnala,
Moči neskončne Solnce si rodila.

Al nisi se pred lučjo solnčno skrila,
Razsvitaš vedno zvezda se prezala,
In lepa tak boš vekomaj ostala,
Svetovam rajskim večno boš svetila.

Svit Tvoj, ki mu primere ni nobene,
Tud pošlje zarke v solzni dol rumene,
Enak je luni, ki po noči sije.

Ljubezni Tvoji so narodi vdani,
Lej, strun tud mojih glasi so Ti vbrani,
Al slabe so, nevredne poezije.

A. U. Okiški.

Slovesnost v Kamni gorci.

Sv. Jerneja dan, to je, 24. u. m. se je v tem gorskem kraju godilo in obhajalo, kar je vredno, de pero zapiše in se v spominu ohrani. Ondotni dobro znani v. č. in mnogozaslužni fajmošter, g. Jernej Uršič, so obhajali s svojim godam vred svojo petdesetletnico, zlato novo mašo. In kakor oza-
lišek k tej slovesnosti je bil ravno ta dan tudi god gosp.

kaplana, šolska skušnja in zahvala po dokončani šoli. Vse je bilo tako lepo zedinjeno in spleteno, da je bilo vsako pričujoče serce prijetno ginjeno in s svetimi občutki navdajano. Naj v spodbudo drugim to lepo godovanje nekoliko razložimo.

V predvečer o mraku zagermi strél od nasprotniga hriba (z Naverečjiga) čez dolino. To je bilo znamenje, da zdaj se ima pričeti prelepo ognjilo (Feuerwerk), ki so ga bili prijetli in častivci gosp. zlatomašnika zoper njih vednost naročili in napravili. Bile so tako mične in prijetne ognjoigre, da so vsi stermeli, zlasti pa ljudje, ki nikoli še kaj taciga niso vidili. Opomnimo tukaj, da visokočastiti jubilent so mislili ta svoj dvojni imenitni god na tihama opraviti, in se usmiljenimu Bogu zahvaliti, da jih je toliko let dobrotno vodil, varoval in ohranil, ter jim dal toliko starost doživeti; le na prošnje svojih prijateljev in častivcev so se dali pregovoriti, da so to slovesnost bolj očitno in slovesno obhajali.

Streljanje in slovesno zvonjenje zjutraj je veseli dan napovedovalo. Proti osmi uri je bila z drugo novo mašo sklenjena tudi zahvala za srečno dokončanje šolskega leta. Do 130 prazne napravljene šolskih otrok je v dvojni versti stalo od duhovske hiše tje do cerkve, pri vratih pa so čakale belo oblečene nedolžne deklice in pred njimi učenec s šolskim banderam v rokah. V duhovski hiši je bilo zbrano več duhovskih in deželskih gospodov in prijateljev visokočastitiga gospoda zlatomašnika. Tamkaj so se gg. duhovni napravili za veliko sv. mašo. Duhovni spremniki k altarju so bili vv. čc. in čc. gg.: Radolski dekan, Simon Vovk, veliki diakon, — Henrik Kahl, fajmošter iz Kroke, diakon, — Matevž Meršol, podvodja ljublj. škofijskega semeniša, poddiakon, — Anton Jerina, javorski lokalist in domači kaplan štabinista, ceremonar pa novoposvečenec Jož. Zupan. Streznika ali ministranta pri ti sveti sekundici sta bila dva stara skušena prijatelja in spoštovavca gosp. fajmoštrova, blagorodna gospoda tergovca: Primož Hudovernik v Ljubljani, in Fr. Interberger v Belaku, rojena Radoličana, kjer so zlatomašnik več let blagerno ko duhoven delali in se trudili. Gospod jubilent so bili rojeni v Idriji *) 23. vel. serp. leta 1784 in mašnik posvečeni v Ljubljani 9. vel. serpana 1809, tedaj so bili ta dan stari 75 let in 5 dni, — z obema ministrantama vred pa blizu 180 let. Služili so prvič v Radolici kakih 6 let, potem so bili beneficiat v Kropi do leta 1819, na to so prišli v Kamno gorico, kjer so dozdaj zadovoljno živeli in pri svojih zaslugah niso nikoli po kaki viksi stopinji segali, torej so toliko obilniši njih zasluge za nebesa. **) V takim spremljanju se tedaj častitljivi zlatomašnik podajo v procesii za banderi itd. k cerkvi in skoz velike vrata pred veliki altar, da bi se tamkaj prav ponižno zahvalili neskončno usmiljenimu Bogu, da jih je toliko let tako dobrotno vodil, ohranil in toliko nevarnost obvaroval, pa tudi prosit, da bi jim dodelil še vse daljne zadržke zveličanja premagati in enkrat srečno stopiti skoz vrata večnosti v boljši življenje, in da bi tudi vse sebi zročene ovčice tje gori seboj veselo pripeljali.

Desiravno ljudstvo od te slovesnosti poprej ni vedilo, so bili vender na zvonilo kar hitro cerkev napolnili. Vidilo se je častitimu starčku pri slovesni sv. maši, da jim zahvala res iz serca gre, zlasti ko so visoko proti nebesam povzdignili roke pri besedah: „Gratias agamus Domino Deo

nostro: hvalo dajamo Gospodu našimu Bogu!“ So pa tudi pri tolikih letih brez očal brali, se tako kerpko obnašali in močno peli, da se je vsakimu čudno zdelo in se mora to posebni dobroti Božji pripisovati. Po slovesni sv. maši z blagoslovoma je bila zahvalna pesem ali Te Deum.

Po občnih zajuterk in sprejetih prijaznih vošilih so se gospodje podali v učilnico k šolski skušnji. Prav lepo je bilo slišati, ko so se otroci dobro odrezovali in razodevali, da je trud in gorečnost gg. kateheta in pa vsakdanjega učenika pri njih lep sad rodil.

Po opravljeni skušnji je imel serčni učenec Andrej Bohinec naslednji nagovorček, s katerim je bil vse pričujoče razveselil, šolske otroke pa tako ginil in pretresel, da so obilne solzice njih nedolžne lica oblivale:

Prečastiti gospodje in vsi pričujoči prijatli!

Dovolite mi, da v imenu vsih učencev in učenk očitno pred vami govorim. Danes je dan veselja — veselja za nas učence, pa tudi za častitljive gospode in druge pričujoče prijatle. Danes smo pokazali, koliko smo si preteklo šolsko leto prizadevali potrebnih nauk se naučiti. Ali komu smo se za vse to zahvaliti dolžni? Naj prvo večnemu Bogu, potem Vam, ljubi gospodje učenci, ki ste se dan na dan trudili z nauki nas navdati, ki glavo urijo in serce blažijo.

Sprejmite pa tudi posebno Vi, prečastiti gospod fajmošter! preserčno zahvalo, ker ste vravnali, da šolo imamo, v kateri se mi, in se bodo tudi še naši bratje in sesterice v prihodnje lepih nauk učili; prederzmem se, ker se danes veseli spomin Vašega godu in sicer že 75to, in 50to leto v Vašim duhovskim poklicu obhaja. Vam v imenu vsih učencev in učenk v ta veseli dan veliko srečo vošiti. Bog Vas živi še veliko let, v blagor in veselje naše in kamenske žere.

Zahvalujem se tudi prav priserčno Vam, prečastiti gospod šolski ogleda! in vsim drugim častitim gospodam in poslušavcem, ker ste nas danes počastili, in tako kamenški fari veliko čast, nam pa toliko nedolžniga veselja napravili.

O prosim tudi vas, ljubi tovarši in tovaršice, da bi nikoli ne pozabili lepih nauk, ki ste jih v šoli sprejemali; posebno prosim še tiste prav preserčno, kateri ste preteklo leto le malo in zanikerno v šolo hodili, prizadevajte si za naprej, bolj pridni biti, da ne bote z lenobo žalili Boga in svojih učencev.

Vsi skupaj pa, dragi tovarši in tovaršice, zročimo vse svoje življenje ljubeznjivimu Bogu, svojimu Zveličarju Jezusu Kristusu in njegovi Materi Devici Mariji, — in gotovo bomo srečni časno in večno.

Po razdeljenih hvalnih darilih med najpridniši učence je dobil še vsak otrok od v. č. gosp. fajmoštra v popirček zavrt srebern denar, da bi bolj živo pomnil, kdaj so imeli njegov ljubljani duhovni pastir zlato sv. mašo. Med deljenjem daril in družih spominkov so zunaj peli pesem: „Potovanje, bratje, je naše življenje.“ Vsa šola je bila polna gostov in poslušavcev in vsi so šli razveseljeni in zadovoljni narazen. (Dalje prihodnji pot; zdaj naj le še nasledva hvaležna pesmica gosp. Praprotnika.)

Visokočastitimu gospodu

Jerneju Uršič-u,

kamnogoriškemu fajmostru, verlimu domoljubu itd. o obhajanju petdesete obletnice nove mase, 21. avgusta 1859.

Ovij se s cvetjem dans ravnica!

Veseli dan se ti žari! —

Omij si, kovačija, lica!

Veselje novo se rodi!

Tvoj dušni oče v službi sveti

Dosegli god so petdeseti!

Stoletja pol se je vtopilo,

Častiti starček, pred Teboj. —

Nabrlo tud zaslug stevilo.

Ki brani jih vinograd Tvoj!

Ne samo kraj in domovina,

Tud daljni svet se Te spominja.

*) Gospod jubilent so bili do 4. latinske šole v Idriji, vse druge šole pa so v Ljubljani od l. 1801 do 1809 doveršili. Od l. 1809 do 1815 so bili katehet, učenik in kaplan v Radolici; potem do 1819 beneficiat in farni oskerbnik v Kropi, od 1819 do zdaj pa ondodni fajmošter.

**) Naj opomnimo mengredé, da devetnajst pohvalnih pisem od raznih gospodov in vradnij spričuje, koliko iskreni so bili g. fajmošter vselej za blagor svojiga bližnjega, zlasti ob hudi lakoti l. 1817, in ob koleri v Radolici 1855. Zanesljivo je hvaležna molitev tolaženih ubožcev pripomogla k njim visoki starosti, in bo še bolj pripomogla k nebeski slavi.

Zató ovenčaj se ravnicá!

Veseli dan se ti žari! —

Omij si, kovačija, lica

Vošilo naj ti 'z sere puhti:

Še dolgo naj nam Bog ohrani

Očeta, naj jih hud'ga brani! A. Praprotnik.

Petnajst zlatih strokov

za gospodarje, očete, matere.

1. Beseda gine, zgled prešine. Nar več izdá nauk, ki se daje z lepimi zgledi. Živite tedaj tako, da zamorete svojim otrokam in podložnim reči kakor sv. Pavel, rekoč: **Bodite moj posnemavci, kakor sim jest posnemavec Kristusov.**

2. Ako želite, da bodo vaši otroci poslušljivi in sveti kakor Samvel, posnemajte zgled njegove matere Ane, ktere posebno veselje je bilo, hoditi v tempelj in svojiga sina, še otročica, seboj voditi.

3. Vsaki dan priporočite Bogú svojo držino, ter posnemajte sv. Jopa, ki je sleherni dan Bogu spravi daroval za grehe, kterih so se njegovi otroci kje krive storili.

4. Nikoli ne imejte v svoji hiši: ne ljudi, ne podob in malarij, ne bukev, kteri so spotikljivi veri ali čednosti. Spomnite se, da je Abraham Izmaela od hiše izgnal, ko je bil spoznal nevarnost za svojiga sina Izaka. Jozija pa je z lastno roko sterl spotikljive postave ali štatve in mališke altarje, da bi odvernil novo nevarnost za razžaljenje Božje.

5. Varujte se postranske ali posebne ljubezni za kacciga otroka in nikar jih ne ločite. Spomnite se, da je nevošljivost Jožefov h bratov od onod izhajala, ker so vidili, da ga oče s posebno obleko od njih loči.

6. Navadite svojo držino, da naj z vami opravlja dolžnosti kersanskiga življenja, ter posnemajte sv. Karola Boromeja, ki je vsaki dan v svoji kapeli držino zbral, in je z njimi molil vsakdanje molitve in sv. roženkranc.

7. Skerbite in napravite, da bodo vaši podložni spoštovali in posvečevali ime Gospodovo, v cerkev hodili, po čednostih živeli, modrost in pametnost ljubili. Ponavljujte torej večkrat s Tobijem lepe besede: Vse dobro bomo imeli, če se bomo Bogú bali, in se varovali ga razžaliti.

8. Bodite goreči za spolnovanje vsih cerkvenih zapoved, zlasti za postne in zderžne dni. Spomnite se stariga Eleazarja, ki je rajši v smert šel, kakor da bi bil prelomil zapoved, ktera je prepovedovala svinjsko meso jesti.

9. Bodite na vso moč vneti za posvečevanje praznikov. Storit, da bodo res počitek za telo in zveličanje za dušo. Nikoli nikar ne pozabite, kar pravi sv. Vincenci Fererski, da suša, slana, toča, ktere reči večkrat polje pokončujejo, in mnogotere nesreče, ktere mesta tepejo, so šibe od Boga pošiljane zavolj oskrnovanja dni, ki so Božji službi posvečeni.

10. Ne prizanašajte pri pogreških svojim podložnim, temveč svarite in opominjajte! Pomnite, da prevelika prizanašljivost do Ofni in Fines-a je bila pokončanje vse Helejeve držine.

11. Imejte radi usmiljenje pri pomotah in prenegljivostih svojih domačih, kakor sv. Bernard, kteri je brez šuma pil olje namesto vode, ki mu je bilo po zmoti pripravljeno v obednici.

12. Bodite pravični in natanki v plačevanju zaslužniga plačila, pomagajte jim pa tudi v njih potrebah, kakor uni stotnik v evangelii, ki je bil sam šel deleč k Zveličarju ga prosit, da naj mu hlapca ozdravi; ali kakor sv. Pavel, ki je pismo pisal Filemonu zavolj Onezima, njegoviga hlapca, ki je bil nekaj zagrešil.

13. Vselej naj vas bo groza pred prekanljivostjo, lakomnostjo, goljufijo; ne pozabite, kar pravi Salomon: Boljši je kos črniga kruha z vestjo brez grizljejev, kakor pa nar boljši gostje, pripravljene s krivičnim dobičkam.

14. V kakoršni koli sporeki s svojim bližnjim isete se v prijaznosti spraviti, ter se spomnite Lota, kteri se je precej Abrahamovemu svetu podvergel in se je končal prepir, ki je ločil dve veliki deržini.

15. Imejte veliko usmiljenje s potrebnimi in pomagajte jim po svojim premoštvu, in spomnite se, da jih je sv. Gregori vsaki dan dvanaest vzel k svoji mizi, da je sv. Martin razdelil svoj lastni plašč, da je goliga pokrtil, in da je sv. Janez Božji skoz ognjeni plemen šel, da je uboge bolne iz njega rešil, ki so bili v goreči bolnišnici v Granadi.

Deset zlatih orehov za mladenčce.

1. Imejte nar silniši grozo pred greham, kakor sv. Stanislav Kostka, ki je omedlel, ako je hudobno besedo slišal.

2. Kadar vas kdo v greh vabi, bežite kakor čisti Jožef v Putifarjevi hiši.

3. Govorite vselej le z velikim spoštovanjem od reči sv. vere, in kakor sv. Edmund imejte posebno priserčno pobožnost do Jezusa Kristusa križaniga in do žalostne Matere Božje.

4. Spoštujte svoje starše, kakor jih je spoštoval mladi Tobija, kteri ni nikoli nič počel brez njih privoljenja.

5. Pogosto se spovedujte svojih grehov, in visoko cenite svete mašnikov, spomnite se, da kralj Joas je bil zmiraj dober, dokler se je deržal napeljevanja duhovna Jojada, ki mu je bil vodnik od otročjih let.

6. Bežite, bežite vselej pred slabo družino; spomnite se, da Peter ni nikoli Kristusa zatajal kakor le ko se je mudil med njegovimi očitnimi sovražniki.

7. Groza vas bodi pred vsako zaupnostjo z osebami ali personami družiga spola, mislite si, da so oginj, ki mora vselej v nekoliko daljini od njega ostati, kdor noče pokončan biti. Sv. Alojzi je bil zmiraj angel nedolžnosti, ker ni nikoli svojih oči obračal v družih obraze.

8. Ako se v drugi stan napravljate, storite kakor Izak, ki je vse to zročil svojimu očetu Abrahamu, in bil je ženin nar bogatejši in nar boljši neveste, Rebeke, Batvelove hčere.

9. Naj bo vaše veselje, v cerkev hoditi, in v čast si štejte, posnemati velikiga kancelerja Tomaža Mora, ki ne le da je vsaki dan pri sv. maši bil, se je cenil srečniga, ako je mogel tudi pri nji streči.

10. Imejte veliko usmiljenje z reveži, imejte pred očmi zveličaniga Tomaža Roksa, ki ni le dela od svoje lastne jedi vbogajme dajal, ampak je bil neki dan podaril tudi obleko, ki je bila ravno nova narejena.

Sedem zlatih jagod deklicam.

1. Bolj kakor smerti se bojte Boga razžaliti. S tem sklepam je bila Suzana vselej čista, tudi v nar hujši nevarnosti greha.

2. Sovražite nečimernost. Ako se morate v posebnih okolišinah čedno napraviti, se pa vender varujte šopirnosti in posnemajte Estero iz stare zaveze, ki se je le prav nerada in zavolj potrebe po kraljičino napravila in nalepotčila.

3. Ogibajte se z vso skerblijnostjo vsake nespodobnosti. Imejte v spominu sveto Perpetvo, ki je bila pred divje zverj veržena, in je skerbno popravljala obleko, ktero so ji zverinski zobé tergali. Spomnite se svete Neže, ktera v sredi plemena ni bila viditi za drugo skerbna kakor za svoje telo, da je bilo zmiraj vse čez čedno pokrito, desiravno je bila v sredi plemena.

4. De ohranite zmiraj čisto dušo, posnemajte sveto Marijo Magdaleno Pacijanko, ki je iz otročjih let imela prav posebno veselje, pogosto prejemati svete zakramente.

5. De se v volitvi svojiga stanú ne zmotite in ne zagrešite, imejte v spominu bogoljubno Saro, ktera se je bila z nar boljšim mladenčcem svojiga časa zaročila, to je, s Tobijevim sinom, in srednik te srečne možitve je bil sam

vikiš angel Rafael. Odkod je bil tolik blagoslov ali žegen? Zročila se je bila popolnoma svojim staršem.

6. Naj vikiš cenite in čislajte nauke in svete, ki vam jih dajo dobri služabniki Gospodovi, ali očitno v pridigah in naukah, ali posebej v spovednici. Sveta Genovefa ima svojo popolnamost zahvaliti lepi učljivosti in poslušnosti, s katero je sprejemala nauke in svete sv. Germana.

7. De vam sveta gorečnost v srcu ne ugasne, posnemajte sv. Veroniko Kastelansko, ki je imela od svojih otročnih let veliko česenje do terpljenja Jezusa Kristusa, in do sv. Marije Device.

Tri zlate resnice vsim skupaj in vsakemu posebej.

1. Greh je edino hudo, ki se ga moraš vselej in povsod z nar več skrbnostjo varovati.

2. Gnada Božja je edino dobro, ki jo moraš vselej in povsod z nar več skrbnostjo varovati.

3. Zveličanje duše je edina reč, na katero moraš vselej in povsod z nar več skrbnostjo gledati.

Ogled po Slovenskim in dopisi.

Iz Ljubljane. 22. t. m. po noči je Ljubljano zapustil v. č. g. Janez Čebulj, poprejšnji duhovni pomočnik v Kraju. Ker ni utegnil vsih svojih prijateljev in znancev obiskati in se z njimi poslavljati, se torej po Danici vsim v molitev in prijazni spomin priporoči. Popotval bo nar pred na Dunaj in od ondod po navodbi leopoldinske družbe dalje v misijon škofa in našiga rojaka v. č. gosp. Fridrika Baraga, v škofijo Device Marije na gorejnim Mišiganskim. Bog mu daj pobožnost in razsvitljeno gorečnost njegoviga noviga škofa in pa ranjeiga Lorenca Lavtizarja, pa daljši življenje, kakor poslednjimu, ako je Njegova sveta volja. Ako krajnska dežela žaluje, de ji je s provikarjem Knobleherjem poslednji misijonar v Afriki ugasnil, se pa z veseljem očesam v Ameriko ozira, kamor se zmiraj kteriga svojih sinov pošilja, desiravno jih ima že precej tamkaj, ker razun Lavtizarja tamkaj ni še nobeden naših rojakov umrl.

Iz Ljubljane. Pri kapitelnu čč. OO. Frančiškanov v Ljubljani 31. vel. serp. so bili za provinciala zopet izvoljeni v. č. O. Klar Vascotti. Kustos: V. č. O. Jernej Večerina. Definitorji so: Čč. OO. Angel Gorenec v Ljubljani, Hieronim Jankovič v Tersatu, Rajmund Marenčič, tajnik v Gorici, Bonifaci Jakopčič v Samoboru. Nadalje še ni znano.

V Celovcu je bilo 116 duhovnov pri vajah, ktere je vodil O. Stöger, iz Jezusove družbe. — V. č. stoljni dekan Mihael Ahac je od Njih svetosti izvoljen stoljni prošt v Celovcu.

V Gorici se je dokončalo letasnje šolsko leto 13. vel. serp. s slovesno sv. mašo. Letno naznanilo skazuje, de je bilo h koncu leta na ondodni gimnazii 293 šolcov, ki so razun 2 judov vsi katoličani; 162 je Slovincov, 82 Furlanov, 31 Italijanov, 18 Nemcov; 36 je izverstnikov, 161 pervcov, 37 dvojčarjev, 17 trojčarjev, 41 jih je pred letam s prijetim spricalam odtegnilo. — Med naučnimi tvarinami je bila italijansina zapovedana vsim Furlanam, slovensina vsim Slovincam. Učila sta slovensino izverstna in goreča učnika in Slovenca, gg. Šolar in Marušič. V vsih razdelkih italijansine je 118, slovensine pa 105 učencov zaznamnjanih. — Samostani OO. frančiškanov, kapucinov, dalje MM. Ursulinaric in usmiljenih sester, mladenško knež. viš. škofijsko semenišče id. so dajali več učencam zastonj potrebno hrano; več doktorjev jih je zastonj zdravilo in lekarničar Fr. Kürner se je ponudil, ubožnim učencam dajati zdravila brez plačila. Dosti lepo število naj pridniših učencov je zaznamnjano, de so iz noviga knež. nadškof. mladenškiga semenišča, kar je posebno častitljivo za Gorico, in daje veselo upanje za duhovske potrebe.

V goriških spodnjih realnih, izgledni glavni in nedelj-

skih šolah je bilo 1039 učencov. Pomljava je ločitev v italijansko-nemški, italijanski in slovensko-nemški razdelik. V mestni ljudski šoli je bilo v 3 razredih šolarjev 233, šolaric pa tudi ravno toliko. V mestni glavni dekliški šoli je bilo 191 šolaric.

Iz Gorice. —i. Olivieri je tukaj, vas serčno pozdravi in naznanil, de vas bo v kratkim v Ljubljano obiskat prišel. (Želimo tedaj, de bi se do tistiga časa za njegovo bogoljubno delo sošlo kaj darov, ki so od nekaj časa močno zastali, de bi ga zamogli o njegovim prihodu razveseliti. Znano je, de so z darovi za ta misijon sv. Oče Pij IX. sklenili popolnoma odpustke za zadnjo uro. Vr.) — 15. rožnika je bilo v Napolji keršenih in birmanih 10 zamurk od ondodniga škofa. To sveto delo je bilo veliko množico ljudstva v cerkev privabilo, ki je bilo z zlo ginjenim sercam priča spodbudnih skrivnost in opravil. — Pobožni starček Olivieri je prišel iz Tersta, kjer je svojiga tovarša Don-Biaggi-a (Veri-ta) pričakoval; ker pa mu je le-tá naznanil, de bo še le pozneje z zamurskimi otroci iz Aleksandrije v Terst prišel, se bo dobri starček tačas podal v bernjo za svoje težavno delo na Benečansko. Srečni berač za nebesa! — Nasa bratovšina ss. Cirila in Metoda še precej napreduje. Tukaj náte listič laškiga natisa te bratovšine na ogled! (Ker bi ta prestava utegnula tudi drugim v unih krajih v prid biti, naj ji tukaj prostorček damo. Vr.)

CONFRATERNITA DE' SS. CIRILLO E METODIO

per la riunione de' scismatici alla S. Chiesa cattolica, confermata da Pio IX. li 12 Maggio 1852.

I. Pratiche della Confraternità.

1. Pregar ogni giorno un Pater ed un Ave. 2. Nella Festa de' Ss. Cirillo e Metodio (9 marzo) o in un giorno fra quella ottava ascoltare una S. Messa secondo la mente della Confraternità, o vero dopo ben confessati accostarsi alla SS. Comunione. 3. Ognuno deve procurar di far de' socj per questa Confraternità fra i suoi vicini, amici e conoscenti.

II. Indulgenze della Confraternità.

Si acquista Indulgenza plenaria, se ben confessati e degnamente comunicati, si prega alquanto secondo l'intenzione del Sommo Pontefice in una Chiesa consacrata o Cappella: 1. Nel giorno dell'aggregazione. 2. In punto di morte, invocando almeno col cuore, se non si può colle labbra il Nome Santissimo di Gesù. 3. Nella Festa de' Ss. Cirillo e Metodio, o in un altro giorno fra quella ottava. 4. Indulgenza di sette anni e di sette quarentine in 4 Domeniche fra l'anno (nella Diocesi di Lavant nelle 4 Domeniche delle Quattro Tempora). 5. Indulgenza di sessanta giorni per ogni opera buona, fatta con vera intenzione e con cuor contrito.

III. Preghiera della Confraternità.

O Dio, che ci avete chiamati per mezzo de' SS. Fratelli Cirillo e Metodio all' unità della Fede, riconducete nuovamente i fratelli e sorelle smarriti alla Vostra S. cattolica Chiesa, affinché quindi innanzi sia, siccome in Cielo, così anche in terra un sol' ovile e un supremo Pastore. Di ciò vi supplichiamo per i meriti di Gesù Cristo, per l'intercessione di Maria, de' Ss. Cirillo e Metodio e di tutti i vostri Santi. Così sia. 1. Pater ed Ave.

Ss. Cirillo e Metodio, pregate per noi!

Voloska, 16. vel. serp. J. Korban. (Nova cerkev.) V Bergudu, ekspozituri dekanije jelsanske na Istrijanskim, je bila 15. t. m., to je, veliki Šmaren, lepa, ginja in spodbudljiva slovesnost. Prečastiti milostljivi gospod in škof teržaško-koperski, Bartol Legat, so v čast prečisti brez madeža spočeti Marii Devici novozidano cerkev blagoslovili in posvetili.

Sadašnje leta ni lahko temeliti in zidati cerkev, ki silno truda prizadevajo. To zanesljivo čutijo taisti, ki so takih del lotijo; vender pa se z dobro voljo in pomočjo Božjo vse stori. To so živo pokazali časti vredni gospod

Jožef Vode, ki jih slabe okolišine niso ostrašile, de bi ne bili dognali, kar je bilo potrebno. Znali so tako previdno ravnati, de so serčne želje vmirili, in niso pokoja imeli, dokler ni stala ko nedolžna nevestica lepa in za njih ovčice dosti prostorna hiša Božja v malo časa pred njih očmi. — Kakor se rado godi, so vsaktere nesreče in pa pomanjkanje overale lepo početje. Oginj nemili je v Bergudu okoli 40 poslopij ali stanovanj pokončal, slabo leto je tudi le malo upa dajalo za izdelovanje hiše Božje, de molčimo od drugih ovč. Pri vsim tim je premagala serčnost dobrih, in obilno prizadevanje omenjeniga gospoda, ki je storilo radovanje na današnji dan, in poklicalo na tisuče vernih in mnogo duhovnih pastirjev iz bližnjih in daljnih duhovnj na veselo cerkveno opravilo. — Po doveršenim posvečevanju cerkve in altarja so milostni škof imeli tiho sv. mašo, in po sv. maši je bila pridiga. Ginjaivo je pristopil mnogočastiti pater kapucin č. O. Kazimir iz Reke pred presvitliga višjiga pastirja, pokleknil in svetiga blagoslova prosil, de bi zamogel besedo Božjo krepko oznanovati. Istinito in serčno je razkladal govornik lepe cerkvene sege pri cerkvenim posvečevanju, in ga prijetno na dušni prid obračal. Pri množstvu poslušateljev je bistro iztolmačenje veliki dušni plod sigurno obrodilo. — Po pridigi so kakim petdeset otrokam milostljivi vikši pastir sveto birmo podelili, in po tim je bila velika sveta maša z leviti, ki so jo opravljali visokočastiti gospod dekan iz Jelšan; tu so se razlegale lepe, res prav lepe pesmi na čast brez madeža spočete vedno Device Marije v četvero-spevu, ki, smem reči, so obujale serčne čutila in vžigale ljubezen do preljubeznjive Matere Božje, Matere našiga Zveličarja.

Bog podeli skerbni mu dušnemu pastirju in vsim, kateri so k zidanju cerkve pripomogli, dolgo življenje, zdravje in blagoslov Božji, pa tudi stalnost v daljnim lepotejni in oskerbljevanji še potrebnih altarjev in drugih tolikanj potrebnih reči. Bog daj, de bi se ljubezen do Boga vedno bolj v nemala in narodi zemlje za povikšanje časti in slave Božje goreli, in naj bi še mnogo potrebnih cerkev se zidalo; to bo nar lepši znamenje razširjanja sv. vere in pobožniga keršanskiga življenja; Jezus, ki zdaj že v novi cerkvi prebiva, naj obudi obilno usmiljenih sere, in radodarnih rok!

Iz Aleksandrije piše gospod provikar Kirchner 14. u. m.: 6. t. m. sim prišel v to mesto s čč. O. Reinthaler-jem in g. Veri-tam, in pojutrišnjim, ko tukaj potrebne reči opravi, se bom podal v Kairo; od ondop pa bom najberže h koncu tega mesca dalje odmaknil. Dosihmal se je vse dobro odsedalo, desiravno je prav dosti nadležniga neprehama obteževalo moje rame. Rad pa nosim križ, samo de bi bilo meni in drugim v zveličanje. Le zmiraj nadalje me s svojimi molitvami podpiraj, in pridobivaj tudi družih, naj za-me molijo. Zakaj nič družiga ne more pomagati razun pomoči od zgorej. — (Priporočimo tedaj priserčniga in pobožniga gospoda provikarja čč. gg. duhovnam in drugim zlasti v bogoljubni spomin pri sv. maši ali tudi sploh pri molitvah, ker tudi to je misijon, ki včasih utegne toliko izdati, kakor misijonarjenje po ptujih deželah; sej „če Bog ne bo — med neverniki Svoje — hiše zidal, se zastonj zidaveji trudijo.“ Vr.) Zaboji (kište) iz Ljubljane so sli do otoka Kerv-a s turškim, od ondop do Aleksandrije pa z angleškim parnikom. Prepeljava je silno draga, za vsaki zaboj libra šterlingov, in prejden do Hartuma pridejo, bodo hruške itd. precej drago dišale. Boljši je tedaj enkrat za vselej nič ne pošiljati, kar se ne more na jadrihlice (jadrilne ladije) oddati, in zastran tega bom pisal zl. g. Napoli-tu. — Naznanila iz Hartuma prihajajo zmiraj le dobre; le sam v. č. gospod Daniel Comboni se ne more mrczlice znebiti, kakor je znati, in se bo v Evropo vernil. Tudi tukaj so vsi ene misli, de je primerno, nova misijonske postaniše ustanoviti v bližnji poveljgu Niloviga skopovja (v Selatu). Vender pa bo velika priteža z razsnovo te

osnove, ker so misijoni v znotranjim tako deleč narazen in tako pritežni za obiskovanje. Nar veči pritežnosti pa se bodo še le potlej začele, kadar pridemo do cila sedanjiga zaželenja, to je, ko dobimo domače duhovstvo. Škof Guasco (v Aleksandrii) in marsikteri drugi visoko skušeni možje, tudi kardinal Bernabò (prednik v propagandi) so mi v tem naravnost velike pomislike razodeli. Pri vsim tem hočemo neutrudama dalje delati, in upati, de bo Gospod iz kamnov obudil Abrahamovih otrok. Upajmo v čudeže milosti Božje in opravljajmo svojo nalogo. (Nasledvajo pozdravila.) Kolikrat se zgodi, de zadenem na reči dobrotnikov in prijatlov iz Ljubljane, za ktere še vedil nisim, in ki so znamenje njih priserčne skerbhljivosti in neusahljive keršanske ljubezni. Take reči me globoko v serce ginejo in pri vsaki priložnosti prav s hvaležnim sercam zdiham: Retribuere dignare itd. (Poverni milostno, o Gospod, vsim našim dobrotnikom zavolj svojiga imena z večnim življenjem. Amen.) Hrepenim in želim, de bi vender vsi ti darovi, molitve in upanje teknilo černim v zveličanje, in de bi saj tudi mi, ki se s tem trudimo, bili plačila vredni najdeni. To nam pridobi prošnja neomadežane nebeške Kraljice, kateri priporočim tebe, tvoje zročence se naše, in dobrotnike. V njenim sv. Sercu ostanem s teboj v ljubezni sklenjen itd.

Iz Ljubljane. 6. uniga mesca je pogorelo v Pijavi gorici 23 hiš in veliko družih poslopij; — 12. u. m. v Mengšu 25 pohistev; — 25. u. m. pa v Kozarjih 11 hiš in več družih poslopij.

Razgled po keršanskim svetu.

„Wiener Kirchenztg.“ opomni med drugim, de na malim graškim vseučilišu je pet protestanskih učnikov, na krakovskim štirje, dunajsko že čisto mem pustivši, akoravno so vse te vseučiliša k brambi katoliške vere vstanovljene, in torej od papežev poterpene in s prednostmi (privilegii) povikšane. Pri tacih okolišinah pa vender protestantje tožijo, češ, de so na Avstrijskim zatirani. Kirchenztg. dalje vpraša, koliko katoliških učnikov pa de je na učiliših v Berlinu, Greifswaldu id., kjer tacih kratko in malo ne terpijo, pa so tudi tiste k odpovedi morali, ki so se pozneje h katoliški veri spreobrnili, kakor imenitniga dr. Phillips-a in vnovič dr. Lämmer-ja?

Nemško. Veliko pripovedujejo listi, kako lepo se ljudje po nemških mestih do avstrijskih vojakov, ki se na trume iz Francoskega domú povračajo, obnašajo. V Avgsburgu so jim celo otroci iz sirotišnice pripeljali sodec ola in prinesli vsaki kos kruha v roci, kar so si sami sebi pritergali, bilo jim je namreč za veselo južino odmenjeno. Kakor so pa pri nar boljših jedeh nadležne muhe in brenceljni, tako se tudi pri tih dobrotnih sprejemih vmés vrvajo prezoperni protestanski barantaci s svojimi spačenimi „bibliami, traktätleins“ in kdo vé kakošno potepinsko in zapeljivo spako. Ta gerdobja tudi laške dežele kakor kobilice pokriva. De ni sram Angležev in družih protestantov take nadležnosti. Kaj hočejo prav za prav ti siteži? Sej pravijo sami, de tudi vaša nera je — celo po njih zapopadku — dobra za zveličanje: vender si toliko pertijo jo pokaziti. Kdor kaj za dobro spozna in vender razdira, kakošno ime on zasluži?

V Vörde na Pruskim se je protestanski pastor g. Pfingsten svoji službi odpovedal, in je v Berlinu prestopil v katoliško Cerkev. — Dr. Lämmer, ki je pred nekaj časom k nam prestopil, bo v nekterih tednih mašnik posvečen.

Laško. Sedanji minister za bogočastje na puntarskim Toškanskim je v posebnim pisanji nekoga za izpraznjeno škofijo v Pistoji priporočil. Sv. Oče pa so pisanje prebrali, zopet zložili in ministru nazaj poslali. Lahko bi si bil minister mislil, de vlade, ki je še nobena zunanja oblast spoznala ni, tudi sv. Oče ne bodo spoznali.

Iz Rima pišejo, de bo papeževa vojska puntarsko

Bolonjo s silo pod pokoršino spravila; iz Pesare in Rimina se neki napravljajo zoper rovarje.

„Univers“ pripoveduje, kako serčno in neprestrašeno so se kardinal vikši škof Viale-Prelà v Bolonji obnašali. Ko so se jim prišli neki gospodje puntarske vlade pokloniti, so kratko in odločno izrekli, da ne spoznajo nobenih naredb, ki so v škodo pravicam rimskiga stola, in da ne bodo ne z lepo ne z gerdo nič iz njih izsilili, kar bi tudi v nar manjši reči žalilo pravice sv. Očeta kakor posvetniga poglavarja bolonjskiga mesta. Ko je bil sardiniški komisar — gospod „kdo-te-je-klial“ — v to mesto prišel, so hotli tudi kardinala prisiliti, da bi bili dali svoje postopje osvetliti, ker je bilo po vsim mestu svitlo. Kardinal pa so čversto odrekli. Neki francoz jim je brambo ponudil, oni pa so rekli: „Jez se ne bojim nič, ne postavljajte se v nevarnost zavolj mene.“ Rovarji so se bili že do omrežja pri oknih splazili, so se pa vender umaknili. Znano je, da zavolj poznejšiga rogoviljenja so kardinal Bolonjo zapustili. Poznejši naznanilo pravi, da je puntarska vlada v Bolonji v hudi zadergi zavolj denara, in že se misli na duhovsko lastino in na sv. posode več samostanskih cerkev. Kardinal vikši škof pa so se pri ti priči vernili s cerkveniga obiskovanja iz Logo v Bolonjo in so z izobčenjem žugali vsim, ki bi se prederznili na posvečeno cerkveno last roko stegniti.

V Ferrari so rovarji in judje napravili vris zoper OO. jezuite, ki so mogli bežati, da so življenje ohranili. De bi ljudstvo zoper jezuite razdražili, so v Rimu raztrosili nesramno laž, da je 12 jezuitov zaprtih zavolj žaljeniga veličanstva. To gerdo obrekovanje je šlo po vsih časnikih.

Tudi v večerni Afriki se misijonarjem ne godi bolje kakor v srednji ob Nilu in ob Beli reki. Pred kratkim je šel v uni misijon Msgr. Marion Breslak s 3 duhovni in 1 rednim bratom, je pa vse ondi gospodujoča merzlina vgnobila. Se več učencov ranje. O. Libermana je že pred kaj časom omagalo pod morivnim obnebjem v novim misijonu v Gineji in Senegambii. Drugod mori misijonarje meč, v Afriki pa bolezn; vpajmo, da pri Bogu velja za eno.

V novim Jorki je katoliška občina sv. Ane kupila hišo in bo iz nje napravila cerkev za same gluhomutce. To bo edina cerkev za same take reveže na zemlji.

Domače duhovne vaje,

svetó živeti in zveličano umreti.

(Dalje.)

Očiševati se je treba snutka ali tvarine greha, to je, njegove korenine. V ti reči je že bilo razloženo, kako se mora zatirati nagnjenje do telesnih poželjivosti v raznih človeških počutkih, in pa gnanje za bogastvom.

Zdaj je pomisliti še, kako je treba krotiti nagnjenje do časti.

Čimú nečimernost ljubite in laži išete? (Ps. 4. 3.) Tako vpraša duh Božji v psalmih tiste, ki so lačni človeške hvale. Človeška hvala je nečimerna, naj že premišljuješ hvalo samo, ali to, kar hvalijo, ali pa hvalivec same. Kakošna je tista hvala, s katero te kdo povišuje, ali je ustno izrečena v pisnih, v naznanilih, v skazovanjih in spricalih? Kaj pa je minljivšiga kakor beseda in kaj ne-tečnisiga kakor cerka? In kaj se nad teboj hvali? Posest časne sreče, bogastvo, visoki rod, stanovanje, kar je tvoje, pa vender nisi ti sam. To so take reči, zavolj kakoršnih se tudi lepo opravljen konj ali naj zanikarniši žival pohvaliti zamore. Ali si hvaljen zavolj telesnih lastnost in do-brót, zavolj podobe, moči, urnosti, berhkosti, in te ne mara še s takimi rečmi primerjajo, da se očitno vidi, da taka hvala gre nezumni živini in ne človeku. Ali si povzdigovan zavolj dušnih darov, zavoljo uma, učenosti, čednosti? Ako ti hvalijo um, hvalijo tujo reč, ker si ga nisi

sam dal, hvala učenosti je prav majhna, in hvala čednosti nestanovitna in negotova. Na nobeno hvalo se tedaj ne moreš zanesti, razun ako imaš pri Bogu hvalo. In kdo so hvalivec? Ali so iz nevedne množice, ktere, ko bi te grajali, bi ne mara serdito zavračal, rekoč: Kaj vi veste? kdo vas kaj praša? itd. Ali so pa izmed bolj umnih in višjih, in ti te nezasluzeno hvalijo, ker jih ali očitin glas slepi, ali pa posebno nagnjenje do tebe pana. Hvalijo te pa tudi morebiti le na videz, ker kak lastin dobiček za tem vohajo; ali te za kratek čas in noreca imajo; ali njih hvala ni stanovitna, kakor lepo so danes od tebe govorili, tako gerdo te bodo jutri obdelali; ali govoré pričo tebe prav priliznjeno, v tvoji nepričujočnosti pa tvoje slabosti zviksane razstijajo; eni pravijo, da si dober, drugi ti vse oponašajo, kar si storil in kar bi bil storil, ko bi bil mogel, in ti prav veliko pritikujejo, kar nisi storil in nisi mislil storiti.

Ako te po hvali anika, iši je pri Bogu in njegovih angelih. Tisti je prave hvale vredin, kteriga Bog hvali, in tisti se prav hvali, kteriga angeli v nebesih hvalijo, ker njih hvaljenje je toliko več vredno, kolikor vikši so nad ljudmi v množici in veljavi. Želeti od Boga in angelov hvaljen biti, to se pravi, želje po pravi hvali imeti, in pametni človek v to stavi vso svojo čast in hvalo. Tvoja modrost in hvalevrednost se bo v tem pokazala, ako svojo vmišljijo popravljáš ter razločiš pravo in lažnjivo hvalo, prave išeš, preziraš pa lažnjivo. (Primeri: Neumayr Idee d. ascet. Theol. str. 58 id.)

Sv. Janez Montemirelski *) je bil slaviti vitez na Francoskim, in je veliko hvalo iskal v orožnim šumu, ter marsikaj počel, da bi si pridobil posvetno hvalo. Nekiga dne, ko od viteškiga bojevanja ali turniranja ves slavovit domú gre, ga sreča prav pobožin duhoven in mu odkrito reče: „Kaj imaš od tega bojevanja? Z vsimi stroški, trudam in terpljenji ter sulicanji nisi nič pridobil zunaj vetra prazne časti.“ Ta duhoven je bil z vitezam dobro znan in mu je tudi druge krati vest budil. Solnce gnade Božje je pa grelo seme dobrih nauk, da je jelo kaliti. Vitez res zaverže bojni napuh in lišp, in sklene, da se bo od-sihmal le za Boga vojskoval.

Najpred za zraven svojiga montemirelskiga gradú bolnišnico zidati za ubožne, ptujce in bolne. Sam je bolnikam stregel v vsih potrebah, in kadar koli je kateri umrl, ni hotel drugači, da ga je tudi on pomagal k pogrebu nesti. Vsaki dan so mogli ubožci pri njegovi mizi jesti, in se tudi v njegovi postelji ležati, on pa se je na terde tla ulegal.

Neki dan ga jezdočiga sreča gobov revež na majhnim zanikarnim kljuseti in ga kej poprosi. Janez pa nima denara; stopi s svojiga lepiga in draziga konja, ga zamenja z merševim konjem uniga goboveca in domú jezdari. Otroci po poti se mu smeja, on pa terpi ponižno in krotko. To zaničevanje je bilo pred Bogom zanj pač draga hvala!

Ravno tako je včasí celo s svojiga lastniga života kaj obleke revnimo dal, ko ni ravno družiga imel. Zlasti gobovih je rad poiskal, kakoršnih so se zdravi ljudje bali in pred njimi bežali. Neizrečeno ljubeznjivo in ponižno jim je stregel, še roko jim je kuševal.

Sreča ga nekikrat tropa viteзов iz njegove zlahte, in mu očitajo, da on toliko malo čisla svoj stan, ki je nar imenitniši zmed njih, in vsi zlahti sramoto dela. Sveti mož jim odgovori: „O de bi mogel jest le po poti posvetne sramote enkrat priti k našimu Gospodu Jezusu Kristusu!“ —

Drukikrat je jezdil s svojim spremstvom po poti mem znamenja Marije Device, mislil pa je nekaj drugiga. Ko so bili že nekoliko naprej, se je še le spomnil, in hudo mu je bilo pri sereu, da ni podobe Božje Matere pozdravil ter ji ni nikakoršne časti skazal. Stopi tedaj s konja, in da bi

*) Gl. Leg. A. Stolz. 29. Sept.

svojo nemarnost postrahoval, gre peš nazaj, poklekne pred znamenje in prosi presveto Marijo Devico za odpuščenje.

Po nekim oprasku Janez z mladim hlapcem nekam jezdi. Mladiga človeka lakota opominja in v neki hiši ob potu poprosi kruha; bil pa je odpravljen in ni nič dobil. Ves raztogoten se verne k svojemu gospodarju, roji in preklinja prebivavce ene hiše. Janez pa s konja skoči, se verže pred svojim služabnikom na kolena in ga priserčno prosi, da naj unim ljudem odpusti in nikar nikoli več tako ne govori. Osrdomoten je bil služabnik zavolj tolikiga ponižanja svojiga gospoda in zaterl je svojo jezo.

Janez je pa želel svetu čisto odpovedati se in je stopil v cistercijski red.

Enkrat gre s svojimi brati na polje delat. Ležala pa je na potu mrtva žival, ki je že gnjila in silu neduh razširjala. Mnih so si z roko ali rutami nos tislali; Janez pa popade mrtvino in jo dosti deleč v stran vleče, da bi ne nadlegovala njegovih bratov.

Drugi pot gre v španovii po kambrejski okrajini, in s tovaršem gresta mem mestniga prekopa, kjer je veliko ljudi delalo. Vsi vprek so ti zanikarneži oba mniha zasramovali. Spremljavec sv. Janeza, silo osrdomoten, urno dalje beži; Janez pa, iz serca pripravljen za Jezusa zaničevanje terpeti, se oberne k zaničevavcem in jih lepo prosi, da naj se bolj zasramujejo zanikarniga Janeza Montemirelčana, vsiga zaničevanja vredniga grešnika.

V ravno tistim kambrejskim mestu je bila žena, ki je terdila, da je terpela zavolj Janeza veliko škodo takrat, ko je še v grajšini gospodoval. On si je sicer prizadeval vse dolge in škode popraviti, prejden je od ondot šel, in ko je to pritožbo slišal, ni nič več imel v svoji posesti.

Zavolj velike skerbi, prosi svetnik žensko prav ponižno, naj mu odpusti, ker nima s čim poverniti. Tode brez usmiljenja svojo tiši in noče nič od odpušanja slišati. Tedaj reče sveti mož z milim zdihovanjem: „Vidiš, o žena, ko bi mogel svoje oči, nos in ušesa v zlato ali srebro spremeniti, rad bi jih dal, da bi škodo pri ti priči popravil, ki terdiš, da ti jo imam poverniti.“

V samostanu Longeponte je bil tudi mnih, ki je bil nekdanj Janezov služabnik, ki je letá še na svoji grajšini bil. Iz stare vdanosti je hotel letá brat Amand svojemu nekdanjemu gospodu kaj postreči, vzame skrivaj ponoči njegove čevlje in mu jih osnaži. Janez, to spazivši, gre silo užaljen k svojemu duhovnemu očetu, spredniku, in mu toži, da v samostanu ne najde tega, kar je iskal, in zavolj česar je svet zapustil; da ni prišel si dat streči, kakor nekdanj, temveč da bi sam stregel. Opat ga miri in mu reče: „Dober svet ti dam; ko boš nocoj spoznal, da brat Amand spi, pojdi tiho k njegovi postelji, vzemi njegove čevlje in stari mu, kakor je on tebi.“ Janez je bil silno vesel tega nauka in povernil je enako z enakim, kakor mu je prior svetoval.

Imenoval se je zavolj toliciga zaničevanja posvetne hvale Johannes humilis, to je, Janez Ponižni. Ta nekdanj tako hvale željni vitez, ki je nasitoval svojo nečimerno hvalohlepnoost v smertno nevarnih bojih, je zdaj pa tolike znanoja poniževanja razodeval. Ko bi bil on le velike milovšine delil, daljne romarske cerkve obiskoval, svoje telo terdo strahoval; bi vse to ne bilo tako zanesljivo znamuje prave spokornosti, kakor so bile poniževanja, ki jih je še sam iskal. Ako hočeš samiga sebe poskusiti, če si res iz serca spokorn, se vprašaj narpred, če si iz serca ponižen, ali ne?

(Dalje nast.)

Dobrotni daroci.

Za Knobleherjev spominček:

G. Leopold Haidl, duh. pom. v Langenwis-u na Dunajskim, 2 gold. st. d.

Za afrikanski misijon:

C. iz P. 42 kr. st. d. — G. V. Šr. 2 gl. 85 sld. n. d.

Za novo cerkev v Ternovim nam je došel blagoserdin dar, za kteriga se v. č. gosp. fajmošter preserčno zahvalijo neimenovanemu dorotnimu sercu, s pristavkam, da so bili ravno v veliki zadergi, in so mislili, kako si bodo pomagali, ko jim je dorotni dar v roke prišel. Bil je spremljen z napisom:

Dost dobriga stóri in verzi v morjé,
Gospodu bo znano, kar riba ne vé. *)

Duhovske zadeve.

V gorški nadškofii. Gosp. Mih. Perdih, duh. pom. v Ročinih, pride ravno tako v Luk. Umerli so: v. č. in č. gg.: Blaž Bucik, stoljni korar; Ant. Malnič, fajm. v Podberdi; Jan. Visintini, kapl. v Belianu; Peter Dionisio, duhoven v pokoji. R. I. P.!

V ljubljanski škofii. Naslednji č. gg. so predstavljani in vstanovljeni kakor nasledva: Jan. Smole iz stariga terga pri Poljonah v Šent-Mihel pri Novim mestu; — Martin Povše, novoposv., v Šent-Lorenc ob Temenici; — Jan. Budnar, iz Š. Lorenea v Stari tergi; — Jan. Gostiša iz Šmartna pri Krajnu v Kraju; — Ant. Gros, z Gorij v Šmartin pri Krajnu; — Jan. Teran z Dovjiga v Gorje; — Ign. Rebol iz Mošen na Dovje; — Jak. Mrak, novoposv., v Mošne; — Jož. Zupan, novoposv., v Sostro; — Karl Heidrih od sv. Jakopa v Ljubljani v stoljno cerkev v Ljubljani; — Ign. Eržen, novoposv., na Vače; — Val. Šarabon, novoposv., k Stari cerkvi na Kočevskim; — Mih. Horvat s Fare pri Idrii v Smlednik; — Ign. Tavčar iz Smlednika v Mengeš; — Ign. Pec iz Mengša za kuratniga beneficiata na Goričico; — Fr. Bergant, novoposv., k Fari pri Idrii za 1. duh. pom.; — Jan. Keršič, novoposv., k Fari pri Idrii za 2. duh. pom.; — Andrej Vole, iz Sele v Grad pri Blejskim jezerji; — Jož. Novak, novoposv., v Selce; — Jan. Rome z Grada na Kerko; — Juri Dernovšek, novoposv., v Poljane nad Škofjo loko; — Jan. Zagoda z Dragatuša v Metliki; — Ant. Domicelj, novoposv., v Dragatuš; — And. Petek, semeniški duh., k sv. Križu pri Kostanjevici; — Fr. Gorišek iz Metlike v Šent-Juri pri Svibnu; — Ign. Okorn iz Šent-Jurja v Šmartin pri Litii za duh. pom. in benef.; — Lor. Bernik iz Šmartna pri Litii v Šmartin pri Krajnu; — Jan. Urbanček, novoposv., v Ternovo na Notr. za zgodnjika; — Jož. Voglar, novoposv., v Dole; — Jan. Juvaneč od Stare cerkve na Kočevskim v Gerčarice za lokal. namestnika; — Peter Urh iz Postonje v Ljubljano k sv. Jakopu; — Štef. Jaklič, semeniški duh., v Postonjo za duh. pom., kateheta in začasn. šolskiga vodja.

Umerla sta gg.: Andrej Lužar, koprivniški vpokoj. fajmošter, 4. vel. serp. v Kočevji; Jan. Dornik, fajmošter v Šent-Gothardu, 25. vel. serp. R. I. P. Šentgotharska duhovnija je tedaj 25. u. m. razpisana in prošnje za njo se do c. k. davčniga vodstva v Gradcu vravnavaajo.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. V. Š.: Prejeli oboje poslednje pismo, tode naj poslednjiga se le potem ko je bilo dvakrat poprej v Ternovim na Ogerskim. Iz tega sklenemo, da je moglo tudi prvo pismo z denaram iti tje doli. Kriv je bil mende zapeljivi napis, ker pišete „zu Tirnau bei Laibach“, namesto: „zu Laibach“, če že pristavite: „Vorstadt Tirnau“ ali pa ne, sej pošta tako vé. — G. X.: Hvaležno prejeli. — G. —rl—: Ste nam prav vstregli; večji spis drugi pot. — G. —k—: Prav izverstvo!

*) Neznano — natoleva se blago ime,
Sej sumiti v dobrim se mende že smé.